

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci

žalobce: **R. K.**
zastoupený JUDr. Veronikou Fišerovou, advokátkou,
sídlem Slezská 110/4, 735 42 Těrlicko

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 9. 2023, o invalidním důchodu,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 18. 9. 2023, **se ruší** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je **povinna** uhradit žalobci k rukám JUDr. Veroniky Fišerové náhradu nákladů řízení ve výši 2 478 Kč, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 5. 6. 2023, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), žalovaná odňala žalobci od 24. 6. 2023 invalidní důchod. Podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) Karviná ze dne 27. 2. 2023 totiž míra poklesu žalobcovy

pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nadále činí pouze 20 % (zvýšeno o 10 % z důvodu dalších diagnóz).

2. Žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí podal námitky, které žalovaná zamítla rozhodnutím ze dne 18. 9. 2023, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.
3. Žalobce se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.), domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

II. Žaloba

4. Žalobce nesouhlasil s napadeným rozhodnutím a navrhoval, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
5. Žalobce brojil proti závěru žalované, že u něj byly dány důvody pro odnětí invalidního důchodu I. stupně. Na rozdíl od posudkových lékařů měl za to, že se jeho zdravotní stav zhoršoval, což bylo důvodem k podání žádosti o zvýšení invalidního důchodu.
6. Žalobce dále namítal, že jeho zdravotní stav posudkoví lékaři neposoudili komplexně a nevypořádali se skutečnostmi uvedenými v lékařských zprávách. V rámci námitkového řízení žalobce předložil dvě nové lékařské zprávy, a to zprávu z neurologie ze dne 21. 3. 2023 a z revmatologie ze dne 24. 4. 2023. Tyto zprávy jsou toliko uvedeny ve výčtu podkladů posudku lékařské posudkové služby České správy sociálního zabezpečení ze dne 10. 8. 2023, v posudku však nejsou nijak zohledněny. Z předložených lékařských zpráv vyplývá, že žalobcův zdravotní stav se zhoršuje, přesto lékařská posudková služba a v návaznosti na to i žalovaná dospěly k závěru, že se zdravotní stav žalobce zlepšoval. V posudcích však nebyly zohledněny všechny odborné nálezy, lékaři v nich neuvedli a nezdůvodnili všechny skutečnosti ovlivňující pracovní schopnost žalobce a neprovedli komplexní funkční zhodnocení jeho zdravotního stavu. Hlavní vadu lékařských posudků spatřoval žalobce v tom, že posudkoví lékaři neodůvodnili, v čem mělo spočívat zlepšení či stabilizace jeho zdravotního stavu oproti období, kdy byl žalobci přiznán invalidní důchod. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 45/2008-46. Napadené rozhodnutí tak vycházelo z nesprávně zjištěného skutkového stavu.
7. Žalobce brojil také proti tomu, že žalovaná nezohlednila ostatní zdravotní postižení žalobce. Žalobce měl za to, že naplnil podmínky pro uplatnění § 3 vyhlášky o posuzování invalidity. Vedle hlavního zdravotního postižení (vertebrogení algický syndrom LS páteře) trpí žalobce artrózou kloubů na rukou, kolenou a kyčlích, počínající neuropatií konečků prstů na nohou a občasnou srdeční arytmií. Posudkoví lékaři tak měli zvýšit horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti žalobce o 10 %.
8. Žalobce uzavřel, že s ohledem na veškeré jím uvedené skutečnosti je i nadále invalidní a z důvodu nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost minimálně o 35 %.

III. Vyjádření žalované

9. Žalovaná se ve vyjádření přímo nevyjádřila k obsahu žaloby ani k jednotlivým námitkám uvedeným v žalobě. Místo toho se zaměřila na právní rámec, ustanovení zákona o

důchodovém pojištění a posudky lékařů k posouzení zdravotního stavu žalobce. Zdůraznila objektivitu a správnost svého rozhodnutí, opírajícího se o odborný posudek a právní předpisy. Žalovaná je po zhodnocení předložené zdravotnické dokumentace přesvědčena, že byl plně posouzen a zjištěn zdravotní stav žalobce. Při vyhodnocení posudkových závěrů vycházela ze zjištěných diagnóz. Posudek považovala za objektivní. Ve věci odkázala na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí a s ohledem na námitky žalobce, navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí („PK MPSV“) ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení („zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení“).

IV. Replika žalobce

10. Žalovaný v replice ze dne 29. 12. 2023 uvedl, že žalovaná ve vyjádření argumentovala tím, že je vázána podkladovými lékařskými posudky. Tak tomu je pouze v případě, že jsou posudky celistvé, přesvědčivé a neexistují žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by mohly správnost posudku zpochybnit. Posudky, na jejichž základě rozhodovala žalovaná, tato kritéria nesplňovaly.
11. Žalobce předložil nové lékařské zprávy prokazující zhoršování jeho zdravotního stavu.

V. Obsah správních spisů a řízení před krajským soudem

12. V průběhu řízení si krajský soud vyžádal správní (posudkový) spis OSSZ a také správní (dávkový) spis žalované, z nichž vyplývají následující skutečnosti.
13. Dne 9. 1. 2020 byl žalobce posouzen OSSZ Karviná jako invalidní v prvním stupni invalidity. Při kontrolní lékařské prohlídce v lednu 2022 byl opětovně posouzen jako invalidní v prvním stupni invalidity; platnost posudku byla určena jako trvalá.
14. Žalobce dne 25. 1. 2023 požádal o změnu výše invalidního důchodu. Pro posouzení této otázky nechala žalovaná posoudit zdravotní stav žalobce, m. j. na základě profesního dotazníku žalobce, a nemalého množství lékařských zpráv a nálezů. Lékař OSSZ Karviná posoudil zdravotní stav žalobce a dne 27. 2. 2023 vydal posudek se závěrem, že se u žalobce nejedná o invaliditu žádného stupně. Pokles pracovní schopnosti hodnotil dle kapitoly XIII, oddíl E, položky 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., ve výši 20 %, které zvýšil o 10 % na celkových 30 %. Datum zániku invalidity lékař stanovil 27. 2. 2023.
15. S ohledem na závěry uvedené v posudku žalovaná prvostupňovým rozhodnutím odňala žalobci od 24. 6. 2023 invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).
16. Proti prvostupňovému rozhodnutí brojil žalobce námitkami, ve kterých nesouhlasil s rozhodnutím o odnětí invalidního důchodu. V rámci námitkového řízení doložil nové lékařské zprávy, mimo jiné lékařskou zprávu z neurologie ze dne 21. 3. 2023 a z revmatologie ze dne 24. 4. 2023.
17. Zdravotní stav žalobce pro účely námitkového řízení posoudil lékař lékařské posudkové služby ČSSZ. Podle posudku se u žalobce jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona o důchodovém pojištění, nešlo ovšem o invaliditu podle § 39 zákona o důchodovém pojištění. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu poklesla pracovní schopnost žalobce pouze o 20 %. Den zániku invalidity byl stanoven na 27. 2. 2023.

Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého stavu žalobce je chronická bolestivá dysfunkce bederní páteře při protruzi disku L5/S1, bez neurologického deficitu. Jedná se o lehké funkční postižení. Z posudku vyplývá, že lékař OSSZ Karviná při svém hodnocení shledal důvod pro použití § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), což ovšem nevede ke změně posudkového závěru. Pokles pracovní schopnosti žalobce je hodnocen srovnatelně s postižením uvedeným v kapitole XIII., oddílu E, položky 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míru poklesu pracovní schopnosti z rozmezí 10-20 % zvolil lékař ČSSZ na horní hranici daného procentního rozmezí, tj. 20 %. Ke zvýšení základní procentní meze ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky neshledal lékař medicínské odůvodnění, pokles pracovní schopnosti 20 % nevede k invaliditě.

18. Na základě posudku o invaliditě ze dne 10. 8. 2023 vydala žalovaná dne 18. 9. 2023 žalobou napadené rozhodnutí, proti kterému žalobce brojí žalobou.
19. Krajský soud nechal vypracovat **posudek PK MPSV**, pracoviště v Ostravě. Posudková komise dne 14. 2. 2024 zasedala ve složení předsedkyně komise, další lékař s odborností v oblasti neurologie a tajemnice. Žalobce byl přítomen jednání PK MPSV.
20. PK MPSV měla k dispozici dosavadní správní spisovou dokumentaci OSSZ a ČSSZ, zdravotní dokumentaci a lékařské nálezy předložené žalobcem. V posudku komise shrnula průběh předchozího řízení, závěry prvostupňového rozhodnutí a napadeného rozhodnutí. Popsala žalobní námitky žalobce, pracovní anamnézu žalobce. Žalobce při jednání posudkové komise sdělil, že se mu zhoršily problémy s bederní páteří. Nedošlo u něj ke zlepšení zdravotního stavu. PK MPSV do posudku uvedla diagnostický souhrn žalobce. Následně provedla objektivní interní vyšetření žalobce při jednání komise. Na straně 5-6 posudku následně zpracovala posudkové hodnocení.
21. PK MPSV uvedla, že hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je vertebrogenní algický syndrom bederně-křížového úseku páteře s iritačně zánikovou radikulopatií S1 vlevo, od listopadu 2023 s iritací L5 vlevo, na podkladě protruze disku L5/S1, v klinickém obraze s poruchou dynamiky páteře, s akrálním oslabením dorzální a plantární flexe levé nohy, se sníženou citlivostí zevní strany levé dolní končetiny. Jedná se o středně těžké funkční postižení.
22. PK MPSV po vyšetření žalobce a prostudování lékařských nálezů konstatovala, že pokles pracovní schopnosti je hodnocen v kapitole XIII., oddílu E, položce 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které v rámci rozmezí 30-40 % stanovila míru poklesu pracovní schopnosti ve středu daného rozmezí, tj. 35 %. Posudková komise dodala, že srdeční arytmie je ve fázi dovyšetřování, žalobce je zajištěn antiarytmickou a antikoagulační léčbou, funkční dopad na pracovní schopnost v období zahájeného diagnosticko-terapeutického běhu nelze hodnotit. Možná počínající převážně sensitivní polyneuropatie DKK – nález je velmi diskrétní dle EMG DKK v červnu 2022, bez dopadu na pokles pracovní schopnosti, stejně jako osteopenie a věková polyartróza.
23. Na podkladě objektivních lékařských nálezů došla posudková komise k závěru, že se u žalobce jedná o středně těžké funkční postižení se závažným postižením LS úseku páteře se závažnou poruchou dynamiky páteře, často recidivující projevy kořenového dráždění, s klinickými známkami nervového postižení, se závažným snížením celkové výkonnosti při

běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny. Zdravotní stav žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí odpovídal prvnímu stupni invalidity.

VI. Jednání soudu

24. Krajský soud ve věci nařídil **ústní jednání**, které se uskutečnilo dne 27. 3. 2024 za přítomnosti zástupkyně žalobce, žalobce a zástupkyně žalované. Žalobce odkázal na žalobu a uvedl, že s ohledem na závěry uvedené v posudku PK MPSV by měl krajský soud napadené rozhodnutí zrušit. Krajský soud následně provedl k důkazu posudek PK MPSV ze dne 14. 2. 2024. Zástupkyně žalované navrhla, aby krajský soud nechal zpracovat srovnávací posudek, jelikož posudek PK MPSV Ostrava překonává dva posudky (posudek lékaře OSSZ a ČSSZ), ve kterých lékaři vyslovili, že žalobce není invalidní. Krajský soud tento důkazní návrh zamítl. V rámci odůvodnění tohoto postupu krajský soud mimo jiné zopakoval posudkové závěry uvedené v posudcích OSSZ Karviná ze dne 3. 1. 2022 a 3. 2. 2020 a zdůraznil, že se shodují s posouzením zdravotního stavu žalobce tak, jak jej provedla PK MPSV. Poté dal krajský soud účastníkům řízení prostor ke konečným návrhům a následně postupoval podle § 49 odst. 12 s. ř. s.

VII. Posouzení věci krajským soudem

25. Právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v § 39 zákona o důchodovém pojištění, které upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován. Podle § 39 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění platí, že za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.
26. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). Při přezkumu rozhodnutí žalované vydaného na podkladě posudku lékařské služby ČSSZ v řízení o námitkách (dle § 88 zákona č. 582/1991 Sb.), resp. posudku odborné lékařské posudkové služby OSSZ vydaného pro účely prvoinstančního řízení, neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený

na tyto posudky spočívá v tom, že se komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a že své posudkové závěry náležitě odůvodní.

27. Náležitosti posudku jsou upraveny v § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012-18).
28. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Rozhoduje-li žalovaná o odnětí určité dávky, musí v odůvodnění svého rozhodnutí jednoznačně vysvětlit, proč příjemce dávky již nesplňuje podmínky, na jejichž základě mu byla dávka přiznána (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, čj. 4 Ads 14/2009-37). Napadené rozhodnutí, resp. posudkové hodnocení, na jehož podkladě je rozhodnutí o odnětí invalidity vydáno, musí obsahovat přesvědčivé odůvodnění, co se při porovnání s obdobím, kdy byla odnímaná dávka přiznána, ve zdravotním stavu pojištěnce přesně změnilo, jinak řečeno, určit a objasnit důvod či příčinu zániku nebo změny stupně invalidity. Je tedy nutno přesvědčivě odůvodnit, v čem spočívá zlepšení zdravotního stavu nebo jeho stabilizace při porovnání s obdobím, kdy odnímaná dávka byla přiznána či naposledy ponechána, případně zda odnímaná dávka nebyla přiznána na základě posudkového omylu. *„Pro přesvědčivost posudkových závěrů je nezbytné, aby v posudku uváděný důvod zániku nebo změny stupně invalidity byl zcela konkrétně a jednoznačně vysvětlen, neboť jen tak může soud získat potřebný skutkový základ pro správné právní posouzení věci“*. Jedná se přitom o otázku odbornou, pro jejíž posouzení nemá soud potřebné (medicínské) znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2011, č. j. 4 Ads 147/2010–117).
29. S ohledem na povahu sporu (spornou otázku) byl pro účely rozhodnutí ve věci v soudním řízení vypracován posudek PK MPSV ze dne 14. 2. 2024, jímž soud provedl důkaz při ústním jednání dne 27. 3. 2024. Krajský soud vyhodnotil posudek z hledisek shora uvedených, zabýval se jeho úplností a přesvědčivostí, a to jak vzhledem ke skutkovému stavu zjištěnému ze správních spisů, tak i vzhledem k žalobním námitkám, přičemž dospěl k následujícím závěrům.
30. Posudek PK MPSV byl vypracován posudkovou komisí zasedající v řádném složení (členem byl lékař se specializací v oboru neurologie). Posudek byl založen na všech dostupných

podkladech (spisová dokumentace správních spisů včetně lékařské dokumentace a lékařských nálezů doložených žalobcem) a obsahoval požadované náležitosti. Posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila, přičemž posudek nevzbuzuje žádné pochybnosti. Vzhledem ke skutečnosti, že posudek PK MPSV dospěl na rozdíl od posudků zpracovaných ve správním řízení k odlišnému závěru, zabýval se soud pro účely posouzení požadavku na přesvědčivost důvody pro tuto odlišnost.

31. Posudek posudkové komise a lékaře OSSZ Karviná a lékaře ČSSZ se nelišily v zařazení zdravotního postižení žalobce pod oddíl E, kapitoly XIII. přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, lišily se v zařazení do konkrétní položky. Lékař OSSZ Karviná a lékař ČSSZ podřadili zdravotní postižení žalobce do položky 1b, pročez posudková komise zvolila položku 1c. Z posudku posudkové komise jednoznačně vyplývá, že se u žalobce jedná o středně těžké funkční postižení, což prezentuje položka 1c. Z rozmezí 30-40 % stanovila PK MPSV míru poklesu pracovní schopnosti ve středu daného rozmezí, tj. 35 %. Dle posudkové komise není posudkového opodstatnění pro stanovení horní hranice 40 % a jejího dalšího zvýšení. Závěry posudku PK MPSV plně odpovídají závěrům z posudku lékaře OSSZ Karviná ze dne 3. 2. 2020 a ze dne 3. 1. 2022, podle kterých se u žalobce jednalo o postižení žalobce podle oddíl E, kapitoly XIII., položky 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity
32. Pokles pracovní schopnosti u žalobce činil ke dni vydání napadeného rozhodnutí 35 %. Tento závěr jednoznačně vyplývá z citovaného posudku PK MPSV ČR, o jehož úplnosti, správnosti a přesvědčivosti nemá krajský soud důvodu pochybovat. Posudková komise přitom posuzovala zdravotní stav žalobce ve složení z posudkového lékaře a dalšího lékaře – neurologa, tedy lékaře z oboru nemoci, která je uznávána jako dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobce.
33. Již výše bylo nastíněno, že správní soud si nemůže učinit úsudek o otázce posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity sám, stejně tak si tento úsudek nemůže učinit sám žalobce. Je třeba též zdůraznit, že posouzení podřaditelnosti zdravotního stavu žalobce pod korespondující ustanovení vyhlášky, tzn. zhodnocení zdravotního stavu, určení rozhodujícího zdravotního postižení a přepočet procentní míry poklesu pracovní schopnosti, soud neprovádí, neboť se jedná právě o ten typ odborné úvahy, již soud, který nedisponuje potřebnými medicínskými znalostmi z oboru posudkového lékařství, nemůže činit sám, nýbrž vychází z důkazu posudkem příslušné posudkové komise. Při objektivním hodnocení zdravotního stavu žalobce posudkovou komisí pro účely přiznání invalidního důchodu nelze brát v potaz, zda žalobce svá zdravotní postižení subjektivně vnímá jako těžší či zda by je zařadil do jiné kapitoly přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., než jak je vyhodnotili posudkoví lékaři (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Ads 23/2018-37).
34. Soud hodnotil úplnost a přesvědčivost posudku posudkové komise MPSV i ve vztahu k dalším podkladům, z nichž žalovaná vycházela. Po zvážení všech posudků zpracovaných ve věci posouzení pracovního potenciálu žalobce soud dospěl k závěru, že jako nejpřesvědčivější lze hodnotit právě posudek posudkové komise ze dne 14. 2. 2024. Zástupkyně žalované v této souvislosti během ústního jednání u krajského soudu poukazovala na to, že posudková komise PK MPSV dospěla ke zcela odlišnému závěru než lékaři posudkové služby OSSZ a ČSSZ. Vzhledem k této změně navrhovala, aby krajský soud nechal zpracovat srovnávací posudek. Krajský soud tomuto návrhu nevyhověl z následujících důvodů.

35. Předně je třeba zdůraznit, že – jak bylo uvedeno shora – všechny posudky se plně shodovaly v zařazení postižení žalobce do kapitoly XIII., oddílu E. Lišily se v tom, zda zařadit onemocnění žalobce do položky 1b či 1c (lehké či středně těžké postižení).
36. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že zdravotním stavem žalobce se zabývali lékaři ČSSZ Karviná již v roce 2020 a 2022. V posudku ČSSZ Karviná ze dne 3. 2. 2020, na jehož podkladě byl žalobce shledán invalidním v prvním stupni invalidity, posudkový lékař uvedl, že u žalobce lze shledat mimo jiné VAS LS páteře s protruzí disku L5/S kořenová iritace S1 a stanovil pokles pracovní schopnosti 40 %. Postižení žalobce podřadil pod položku 1c, oddíl E, kapitoly XIII. přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tedy stanovil, že se jedná o středně těžké funkční postižení. Dva roky poté zdravotní stav žalobce přezkoumal odlišný lékař OSSZ Karviná. V posudku ze dne 3. 1. 2022 dospěl k závěru, že u žalobce se jedná stále o invaliditu prvního stupně a měl za to, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pracovní schopnost žalobce o 35 %. Taktéž shledal, že se jedná středně těžké funkční postižení podle položky 1c, oddílu E, kapitoly XIII. přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Dobu platnosti posudku stanovil jako trvale. V posudku uvedl, že rozhodující příčinou přiznání prvního stupně invalidity je vertebrogenní algický syndrom LS páteře, iritačně zániková radikulopatie S vlevo. Z uvedeného vyplývá, že pokud by žalobce nepožádal o změnu výše stupně invalidity, byl by trvale shledán invalidním v prvním stupni, jelikož lékař OSSZ Karviná neomezil platnost posudku ze dne 3. 1. 2022.
37. Žalobce měl za to, že došlo ke zhoršení jeho zdravotního stavu, proto požádal o změnu stupně invalidity. Pro vydání prvostupňového rozhodnutí nechala žalovaná zpracovat nový posudek OSSZ Karviná ze dne 27. 2. 2023. Ten nijak nezohlednil předchozí posudky z roku 2020 či ze dne 3. 1. 2022 (tedy vydaný pouze před jedním rokem). Posudkový lékař OSSZ Karviná, aniž by se vymezil vůči předchozím posudkům téhož správního orgánu, dospěl k závěru, že žalobce není invalidní a jedná se o lehké funkční postižení. Ke stejnému závěru, taktéž bez hlubších souvislostí, dospěla i lékařská služba ČSSZ.
38. Za účelem soudního řízení nechal krajský soud zpracovat posudek PK MPSV. Posudková komise MPSV po shlednutí žalobce a zohlednění předložených lékařských zpráv posoudila zdravotní stav žalobce shodně s posudky OSSZ Karviná z roku 2020 a 2022, tedy shledala, že žalobce trpí středně těžkým funkčním postižením páteře. V roce 2020 a v roce 2022 dva odlišní lékaři OSSZ Karviná zjistili, že se u žalobce jedná o středně těžké funkční postižení páteře podle oddíl E, kapitoly XIII., položky 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Krajský soud proto na posouzení zdravotního stavu žalobce PK MPSV neshledává nic překvapivého, navíc za situace, kdy lékaři OSSZ a ČSSZ v roce 2023 dostatečně nezdůvodnili, jak mohlo dojít ke zlepšení zdravotního stavu žalobce a ke změně ze středně těžkého na lehké funkční postižení. Je třeba přisvědčit žalované, že PK MPSV vycházela i z lékařských zpráv vydaných po datu vydání napadeného rozhodnutí. Krajský soud však zjistil, že se jedná o zprávy, které mají přesah do doby před vydáním napadeného rozhodnutí, jelikož na jejich základě PK MPSV měla za potvrzené, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí trpěl žalobce středně těžkým postižením páteře. Krajský soud neshledal, že by tato skutečnost posudek PK MPSV jakkoli zpochybnila.
39. Za zcela zásadní okolnost považoval krajský soud i to, že na rozdíl od lékařů OSSZ a ČSSZ (posuzujících zdravotní stav žalobce v roce 2023) posudková komise MPSV žalobce zhlédla, navíc členem této komise byl lékař se specializací v oboru neurologie. Ze shora uvedených důvodů krajský soud považoval návrh na zpracování srovnávacího posudku za nadbytečný.

PK MPSV měla k dispozici veškeré žalobcem předložené zprávy, žalobce osobně vyšetřila, proto mohla konfrontovat zjištění plynoucí z lékařských zpráv se skutečným stavem. Navíc se její závěry shodují s posudky OSSZ Karviná z roku 2020 a 2022. Dle krajského soudu tak posudková komise MPSV náležitě zjistila skutkový stav rozhodný pro posouzení věci. Soud považuje posudek PK MPSV ze dne 14. 2. 2024 za stěžejní důkaz o tom, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní v prvním stupni. Pro úplnost je však třeba připomenout, že míru poklesu pracovní schopnosti PK MPSV nestanovila na horní procentní hranici pro dané postižení páteře a taktéž řádně vysvětlila, proč nelze zvýšit procentní hodnotu o 10 % z důvodu dalších onemocnění žalobce.

40. Napadené rozhodnutí, kterým žalovaná potvrdila prvostupňové rozhodnutí, proto nemůže obstát, neboť se ukázalo, že žalovaná vycházela z nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Soud proto vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné.

VIII. Závěr a náhrada nákladů řízení

41. Žalovaná v napadeném rozhodnutí neshledala žalobce invalidním. Z provedeného dokazování v řízení před krajským soudem však vyplynulo, že napadené rozhodnutí spočívalo na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Krajský soud proto napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení [§ 76 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 78 odst. 1 a 3, 4 s. ř. s.]. V dalším řízení je žalovaná povinna vycházet z následujícího právního názoru soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Především bude vázána závěrem krajského soudu opírajícím se o posudek PK MPSV ze dne 14. 2. 2024, podle něhož žalobce byl ke dni vydání napadeného rozhodnutí invalidní v prvním stupni. U žalobce trvá invalidita prvního stupně bez přerušení.
42. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měl plný úspěch ve věci žalobce, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Krajský soud v souladu s vyčíslením náhrady nákladů řízení, které zástupkyně žalobce předložila při jednání, shledal, že náklady představují v projednávané věci odměnu právního zastoupení žalobce, spočívající dle zástupkyně žalobce v odměně za jeden úkon právní služby dle § 11 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), konkrétně převzetí a příprava zastoupení v částce 1 000 Kč za jeden úkon (§ 7, § 9 odst. 2 advokátního tarifu) a náhradě hotových výdajů v částce 300 Kč za jeden úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), náhradě za promeškaný čas v rozsahu dvou půlhodin, výše náhrady činí dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., 100 Kč za každou započatou půlhodinu, tedy 200 Kč [§ 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu] a náhradě cestovních výdajů osobním automobilem registrační značky X o kombinované spotřebě 6,6 l/100 km (Natural 95) z Těrlicka do Ostravy a zpět (celkem 38 km) ve výši 308,61 Kč v souladu s § 13 odst. 5 advokátního tarifu a vyhláškou č. 398/2023 Sb. Zástupkyně žalobce neprokázala soudu, že je plátcem DPH, a ani soud toto nezjistil. Celková výše odměny za zastupování žalobce advokátkou činí 1 808,61 Kč.
43. Dále žalobci náleží cestovné za dvě jízdy z Havířova do Ostravy (k jednání posudkové komise a k jednání krajského soudu) a zpět (celkem 83 km) osobním vozem registrační

značky X, o kombinované spotřebě 8,8 l/100 km (CNG ve výši 28,02 Kč za kilogram), v celkové výši 669,49 Kč v souladu s vyhláškou č. 398/2023 Sb. Všechny tyto náklady řízení žalobci prokazatelně vznikly.

44. Celkem je tedy žalovaná povinna žalobci k rukám jeho zástupkyně na nákladech řízení nahradit částku 2 478 Kč (po zaokrouhlení), a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí.
45. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, neboť tato lhůta je přiměřená možnostem žalované.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 27. března 2024

Mgr. Jana Volková
samosoudkyně